

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1235 umrl v Trnovskem prisojstvi (tj. v Savi, Sava).

STALNO SLABŠANJE GOSPODARSKEGA POLOŽAJA V TRSTU

Zonet nova podjetja napovedujejo odpuste

V podjetju Genel napovedali odpustitev 30 delavcev - Po odpustu delavcev, odpusča podjetje SATIM tudi tehnično osebje, ker se namerava preseliti v Italijo - V tovarni Cambissa delajo 3 dni na teden

Številni znaki kažejo, da se gospodarski položaj v Trstu stalno slabša. Medtem ko se pri nekaterih delavcih Tržaške konopljarne trudijo, da bi podjetje preklicalo odpuste, predstavniki delavcev tovarne Kozmann zahtevajo od oblasti, naj posredujejo, da se tovarna zopet odpre, napoveduje druga podjetja nove odpuste.

Kar se tiče Tržaške konopljarne, je v Rimu posredoval tudi glavni tajnik CGIL Di Vittorio, da bi dodelil podjetju potrebno juto. Pri tem ugotavljajo, da ima ustanova ARAR dovolj jute na razpolago, da se za zbiranje odpadkov kvari v skladiščih. O celotni delitvi te jute je odvisna usoda odpuščenih delavcev in delavcev.

Glede tovarne Kozmann je včerajšnji "Piccolo" objavil, da se že našli ugodni rešitvi in da bo skupina industrijskega Coneglana prevzela tovarno in jo spravila v ponovno obratovanje. Ta vest je za vsakega še preuranjena. Včeraj je bila namreč skupina delavcev podjetja Kozmann ponovno pri ravnatelju urada za delo dr. Levitutu, ki je delavcem dejal, da so sicer v tem pogajanju, da pa niso sklenili še nič konkretnega.

Pred božičnimi prazniki smo pisali, da namerava tudi podjetje Beltrame odpustiti večje število delavcev, češ da preživlja krizo zaradi pomanjkanja naravnih surovin. Podjetje je odpuste odložilo, v kratkem pa se bodo o njih pogajali na uradu za delo. Da je oblačilna industrija zabredla v krizo, kažejo tudi novi odpusti v podjetju Genel, kjer so napovedali odpustitev 30 delavcev. Toda to se ni vse. V tem podjetju tudi govore, da bodo odpustili polovico delavstva; zato je razumljivo, da

so vsi delavci in delavke zelo zaskrbljeni. Tudi podjetje SATIM, o katerem smo svoji čas mnogo pisali, dokončno zapira svoje obrate v Trstu. Podjetje, ki se ukvarja z izdelovanjem kovinskih ambalaz, je lani meseca maja odpustilo okoli 50 delavcev, v službi pa je ostalo nekaj tehnične osebja. Sedaj je prišla vrsta tudi nanj in ga odpusčajo. Začeli pa so tudi premeščati naprave v notranjost Italije. V tem podjetju pa gre bolj za spekulacije kot za krizo. Res se vodstvo izgovarja, da nima več tu na kraju naročil za pločevinaste škatle, za ribjo industrijo, toda izgovor ne drži, ker je podjetje delalo v glavnem za Benetke, Vicenzo, Padovo, Padova itd. Ker pa mu podjetje ne daje glavnih naročil, ni niti v bescidno omenil vprašanja vrnitve Delavskih zadrug njihovim članom. Prav tako niti z besedico niso omenili vprašanja vo-

litve uprave niso izraz čisto vnetja in delavci, ki je Delavske zadrug ustanovili in jih razvili. Sedanja nova uprava predstavlja v glavnem javne ustanove in banko, ki so za časa fašističnega režima postali solastniki Delavskih zadrug zaradi fašističnega finančnega in moralnega pristanka na Delavske zadrug. Da bi odvzeli Delavske zadrug delavcem, je fašizem omogočil obični, pokrajini in denarne mu zavodu Banca Nazionale del Lavoro nad katerimi je imel popolno nadzorstvo, da so vložili v Delavske zadrug nekaj kapitala. Te ustanove imajo danes večino v novem upravnem odboru.

Pri tem moramo omeniti, da niti, vsaj po poročanju, ki pa mu je dobil od uprave Delavskih zadrug, ni niti z besedico omenil vprašanja vrnitve Delavskih zadrug njihovim članom. Prav tako niti z besedico niso omenili vprašanja vo-

Delavske zadr. v rokah javnih ustanov in banke

Uprava Delavskih zadrug nam je poslala poročilo o izmenjavi upraviteljev, ki je bilo pretežno sredstvo. Kot smo že pisali, je v naših listih, je generalni vladni komisar dr. Palamara imenoval nov začasni upravni odbor za Delavske zadrug na mesto dosedanjega

RESOLUCIJA TOV. VALOVCA V MILJSKEM OBC. SVETO

Nujnost melioracijskih del v rodovitni Osapski dolini

Oblasti bi morale proučiti načrt za zgraditev vodovoda za namakanje - Področje nekdanjega letališča naj bi razdelili med kmete brez zemlje

Kakor smo že poročali, je občinski svet v Miljah na svoji seji v sredo soglasno odobril resolucijo, naslovljeno na Kmetijsko nadzorništvu, glede načrta za namakanje. Na seji je predlagal in utemeljil občinski svetovalec tov. Vatovec.

Tov. Vatovec je v obrazložitvi resolucije dejal: Med drugim: Med zimskim zasledanjem leta 1952 je občinski svet razpravljal o visokih cenah zelenjave in kmečkih pridelkov na miljskem trgu. Po moji razmisletvi se bodo cenovno bolj dvignile. Mislim, da bi s širokim načrtom za kmetijsko namakanje, ki bi omogočil, da bi se razredila zemlja med imete, ki imajo malo zemlje ali je sploh nima, da bi jo intenzivno delovali.

Aretacija begunca zaradi ponarejanja uradnih listin

Agenci političnega odseka tržaške kvesture so po nalogu državnega tožilstva, ki je izdaljo zaporni nalog, aretirali 37-letnega jugoslovanskega begunca Jureta Pejkovića iz begunskega taborišča pri Sv. Štefiji, katerega obtožujejo ilegalnega prisvajanja denarja ponarejanjem in uničenjem uradnih listin. Več o možu, ki so ga poslali v koronjski zapor, ni znano.

Neroden padec starke

Nekaj minut pred 13. uro so morali sprejeti na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice 72-letna Karla Pavlič. Predprijeto v večer, kateri je zdravnik ugotovil hud zlom desnega noge.

Raznoobsejna kovina mu je brizgnila v oko

Popolnoma okoli 17. ure se je predstavil v sprejemnem oddelku bolnišnice 18-letni Lucio Carraro iz Piacenze, ki ga je poškodovala raznoobsejna kovina, ki jo je dobil pri gradnji zemljo ekstenzivno kar ne odgovarja našim potrebam.

Med prvo in drugo svetovno vojno so sondirali tereno na nekaterih krajih, da bi dobili pitno vodo. Zdi se, da so našli zadoščaj količino vode, ki pa po kemični analizi ni bila primerna za pitje.

Številni znaki kažejo, da se gospodarski položaj v Trstu stalno slabša. Medtem ko se pri nekaterih delavcih Tržaške konopljarne trudijo, da bi podjetje preklicalo odpuste, predstavniki delavcev tovarne Kozmann zahtevajo od oblasti, naj posredujejo, da se tovarna zopet odpre, napoveduje druga podjetja nove odpuste.

Kar se tiče Tržaške konopljarne, je v Rimu posredoval tudi glavni tajnik CGIL Di Vittorio, da bi dodelil podjetju potrebno juto. Pri tem ugotavljajo, da ima ustanova ARAR dovolj jute na razpolago, da se za zbiranje odpadkov kvari v skladiščih. O celotni delitvi te jute je odvisna usoda odpuščenih delavcev in delavcev.

Glede tovarne Kozmann je včerajšnji "Piccolo" objavil, da se že našli ugodni rešitvi in da bo skupina industrijskega Coneglana prevzela tovarno in jo spravila v ponovno obratovanje. Ta vest je za vsakega še preuranjena. Včeraj je bila namreč skupina delavcev podjetja Kozmann ponovno pri ravnatelju urada za delo dr. Levitutu, ki je delavcem dejal, da so sicer v tem pogajanju, da pa niso sklenili še nič konkretnega.

Pred božičnimi prazniki smo pisali, da namerava tudi podjetje Beltrame odpustiti večje število delavcev, češ da preživlja krizo zaradi pomanjkanja naravnih surovin. Podjetje je odpuste odložilo, v kratkem pa se bodo o njih pogajali na uradu za delo. Da je oblačilna industrija zabredla v krizo, kažejo tudi novi odpusti v podjetju Genel, kjer so napovedali odpustitev 30 delavcev. Toda to se ni vse. V tem podjetju tudi govore, da bodo odpustili polovico delavstva; zato je razumljivo, da

Delavske zadr. v rokah javnih ustanov in banke

Uprava Delavskih zadrug nam je poslala poročilo o izmenjavi upraviteljev, ki je bilo pretežno sredstvo. Kot smo že pisali, je v naših listih, je generalni vladni komisar dr. Palamara imenoval nov začasni upravni odbor za Delavske zadrug na mesto dosedanjega

RESOLUCIJA TOV. VALOVCA V MILJSKEM OBC. SVETO

Nujnost melioracijskih del v rodovitni Osapski dolini

Oblasti bi morale proučiti načrt za zgraditev vodovoda za namakanje - Področje nekdanjega letališča naj bi razdelili med kmete brez zemlje

Kakor smo že poročali, je občinski svet v Miljah na svoji seji v sredo soglasno odobril resolucijo, naslovljeno na Kmetijsko nadzorništvu, glede načrta za namakanje. Na seji je predlagal in utemeljil občinski svetovalec tov. Vatovec.

Tov. Vatovec je v obrazložitvi resolucije dejal: Med drugim: Med zimskim zasledanjem leta 1952 je občinski svet razpravljal o visokih cenah zelenjave in kmečkih pridelkov na miljskem trgu. Po moji razmisletvi se bodo cenovno bolj dvignile. Mislim, da bi s širokim načrtom za kmetijsko namakanje, ki bi omogočil, da bi se razredila zemlja med imete, ki imajo malo zemlje ali je sploh nima, da bi jo intenzivno delovali.

Aretacija begunca zaradi ponarejanja uradnih listin

Agenci političnega odseka tržaške kvesture so po nalogu državnega tožilstva, ki je izdaljo zaporni nalog, aretirali 37-letnega jugoslovanskega begunca Jureta Pejkovića iz begunskega taborišča pri Sv. Štefiji, katerega obtožujejo ilegalnega prisvajanja denarja ponarejanjem in uničenjem uradnih listin. Več o možu, ki so ga poslali v koronjski zapor, ni znano.

Neroden padec starke

Nekaj minut pred 13. uro so morali sprejeti na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice 72-letna Karla Pavlič. Predprijeto v večer, kateri je zdravnik ugotovil hud zlom desnega noge.

Raznoobsejna kovina mu je brizgnila v oko

Popolnoma okoli 17. ure se je predstavil v sprejemnem oddelku bolnišnice 18-letni Lucio Carraro iz Piacenze, ki ga je poškodovala raznoobsejna kovina, ki jo je dobil pri gradnji zemljo ekstenzivno kar ne odgovarja našim potrebam.

Med prvo in drugo svetovno vojno so sondirali tereno na nekaterih krajih, da bi dobili pitno vodo. Zdi se, da so našli zadoščaj količino vode, ki pa po kemični analizi ni bila primerna za pitje.

Številni znaki kažejo, da se gospodarski položaj v Trstu stalno slabša. Medtem ko se pri nekaterih delavcih Tržaške konopljarne trudijo, da bi podjetje preklicalo odpuste, predstavniki delavcev tovarne Kozmann zahtevajo od oblasti, naj posredujejo, da se tovarna zopet odpre, napoveduje druga podjetja nove odpuste.

Kar se tiče Tržaške konopljarne, je v Rimu posredoval tudi glavni tajnik CGIL Di Vittorio, da bi dodelil podjetju potrebno juto. Pri tem ugotavljajo, da ima ustanova ARAR dovolj jute na razpolago, da se za zbiranje odpadkov kvari v skladiščih. O celotni delitvi te jute je odvisna usoda odpuščenih delavcev in delavcev.

Glede tovarne Kozmann je včerajšnji "Piccolo" objavil, da se že našli ugodni rešitvi in da bo skupina industrijskega Coneglana prevzela tovarno in jo spravila v ponovno obratovanje. Ta vest je za vsakega še preuranjena. Včeraj je bila namreč skupina delavcev podjetja Kozmann ponovno pri ravnatelju urada za delo dr. Levitutu, ki je delavcem dejal, da so sicer v tem pogajanju, da pa niso sklenili še nič konkretnega.

Pred božičnimi prazniki smo pisali, da namerava tudi podjetje Beltrame odpustiti večje število delavcev, češ da preživlja krizo zaradi pomanjkanja naravnih surovin. Podjetje je odpuste odložilo, v kratkem pa se bodo o njih pogajali na uradu za delo. Da je oblačilna industrija zabredla v krizo, kažejo tudi novi odpusti v podjetju Genel, kjer so napovedali odpustitev 30 delavcev. Toda to se ni vse. V tem podjetju tudi govore, da bodo odpustili polovico delavstva; zato je razumljivo, da

Delavske zadr. v rokah javnih ustanov in banke

Uprava Delavskih zadrug nam je poslala poročilo o izmenjavi upraviteljev, ki je bilo pretežno sredstvo. Kot smo že pisali, je v naših listih, je generalni vladni komisar dr. Palamara imenoval nov začasni upravni odbor za Delavske zadrug na mesto dosedanjega

RESOLUCIJA TOV. VALOVCA V MILJSKEM OBC. SVETO

Nujnost melioracijskih del v rodovitni Osapski dolini

Oblasti bi morale proučiti načrt za zgraditev vodovoda za namakanje - Področje nekdanjega letališča naj bi razdelili med kmete brez zemlje

Kakor smo že poročali, je občinski svet v Miljah na svoji seji v sredo soglasno odobril resolucijo, naslovljeno na Kmetijsko nadzorništvu, glede načrta za namakanje. Na seji je predlagal in utemeljil občinski svetovalec tov. Vatovec.

Tov. Vatovec je v obrazložitvi resolucije dejal: Med drugim: Med zimskim zasledanjem leta 1952 je občinski svet razpravljal o visokih cenah zelenjave in kmečkih pridelkov na miljskem trgu. Po moji razmisletvi se bodo cenovno bolj dvignile. Mislim, da bi s širokim načrtom za kmetijsko namakanje, ki bi omogočil, da bi se razredila zemlja med imete, ki imajo malo zemlje ali je sploh nima, da bi jo intenzivno delovali.

Aretacija begunca zaradi ponarejanja uradnih listin

Agenci političnega odseka tržaške kvesture so po nalogu državnega tožilstva, ki je izdaljo zaporni nalog, aretirali 37-letnega jugoslovanskega begunca Jureta Pejkovića iz begunskega taborišča pri Sv. Štefiji, katerega obtožujejo ilegalnega prisvajanja denarja ponarejanjem in uničenjem uradnih listin. Več o možu, ki so ga poslali v koronjski zapor, ni znano.

Neroden padec starke

Nekaj minut pred 13. uro so morali sprejeti na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice 72-letna Karla Pavlič. Predprijeto v večer, kateri je zdravnik ugotovil hud zlom desnega noge.

Raznoobsejna kovina mu je brizgnila v oko

Popolnoma okoli 17. ure se je predstavil v sprejemnem oddelku bolnišnice 18-letni Lucio Carraro iz Piacenze, ki ga je poškodovala raznoobsejna kovina, ki jo je dobil pri gradnji zemljo ekstenzivno kar ne odgovarja našim potrebam.

Med prvo in drugo svetovno vojno so sondirali tereno na nekaterih krajih, da bi dobili pitno vodo. Zdi se, da so našli zadoščaj količino vode, ki pa po kemični analizi ni bila primerna za pitje.

V TRŽASKEM PRISTANIŠČU

Rekorden promet
v prvih 10 dneh januarja

Promet prvih desetih dni tega leta v tržaškem pristanišču je dosegel izreden - rekorden obseg. Izkrkali so skoraj 80.000 ton in vkrkali 15.000 ton raznega blaga. Velika večina tega blaga se sešoji iz prometa in ostalih mineralov, katerih so izkrkali kar 48.000 ton; istočasno so izkrkali 18.000 ton žitnice, ostale pa sestavlja razno blago. Pravidni prihodi in odhodi dovoljujejo tudi približno ocenitev celotnega januarskega prometa na 240.000 ton, od katerih 200.000 ton izkrane-ga in 40.000 ton vkrane-ga blaga. Približno polovico tega prometa so sestavljali prevozi v januarju preteklega leta so zabeležili le 171.056 ton prometa.

Vendar pa se je tudi v januarju nadalje slabšala struktura prometa, saj se bo znatno znižal obseg iz pristanišča odpeljanega blaga, za katerega predvidevajo letos le 40.000 ton, medtem ko je v januarju 1953 dosegel 72.536 ton.

Porast prometa je torej na stalno izključno zaradi izrednih posilk premo-ga in železne rube za avstrijske železnice, ki bodo dosegle letno rečeno okrog 120.000 ton.

29. januarja tradicionalni planinski ples?

PODATKI TRGOVINSKE IN INDUSTRIJSKE ZBORNICE ZA NOVEMBER

Nizko izkoriščanje proizvodnih naprav v veliki, srednji in mali industriji

V novembru je ladjedelnica Sv. Marka izkoristila le 19,8 odstot. naprav, Tovarna strojev 60 odstot., čistilnica Aquila 53,3 odstot.

Izšla je novembrska številka redne mesečne publikacije Tržaške trgovinske, industrijske in kmetijske zbornice "Gospodarski položaj v Trstu". V našem listu smo že objavili nekaj podatkov iz te publikacije. Podatki kažejo, da je v novembru zadel celotno trgovino v živili in ostalih za življenje najnujnejšimi predmeti. Publikacija pa govori tudi o najmanj 1.147 delavcev in najmanj toliko se v 375 obrtniških obratih. Poročilo Industrijske zbornice ugotavlja, da je bila zaposlitev teh številnih obratov ponovno izredno šibka in da se v skladiščnih kopijah ne prodajajo izdelki.

Obseg proizvodnje oblači je še vedno zelo nizek in so naročila na notranjem trgu nezadostna, da bi zagotovila polno zaposlitev. Zaradi česar so podjetja v novembru izkoristila le okrog 45 do 50 odstotkov naprav.

Zelo se je poslabšal položaj gradbene industrije in to ne samo iz sezonskih razlogov temveč predvsem zaradi pomanjkanja gradbenih materialov. Stanja in z njim zvezanim upadkom gradbene dejavnosti. Poročilo tako ugotavlja, da so se naročila ponovno znižala in da je delovne sile tega sektorja preveč. Posledice zastojne gradbene industrije so zelo občutne, saj gre tu samo neposredno za 132 srednjih gradbenih podjetij s 2.664 delavci in za 172 malih obratov s 3.785 delavci. Poleg tega pa se delavci, ki so bili zaposleni v gradbeni industriji, v preteklem novembru nastarali za 156 lir in da so znalski skupno 41.708 lir. V zadnjem letu so se ti teoretični stroški gibali med 200 in 300 milijoni, kar je v preteklem letu bilo 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Podoben položaj opazimo tudi v tekstilni industriji, kjer so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Podoben položaj opazimo tudi v tekstilni industriji, kjer so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

Podoben položaj opazimo tudi v tekstilni industriji, kjer so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Podoben položaj opazimo tudi v tekstilni industriji, kjer so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

PODATKI TRGOVINSKE IN INDUSTRIJSKE ZBORNICE ZA NOVEMBER

Nizko izkoriščanje proizvodnih naprav v veliki, srednji in mali industriji

V novembru je ladjedelnica Sv. Marka izkoristila le 19,8 odstot. naprav, Tovarna strojev 60 odstot., čistilnica Aquila 53,3 odstot.

Izšla je novembrska številka redne mesečne publikacije Tržaške trgovinske, industrijske in kmetijske zbornice "Gospodarski položaj v Trstu". V našem listu smo že objavili nekaj podatkov iz te publikacije. Podatki kažejo, da je v novembru zadel celotno trgovino v živili in ostalih za življenje najnujnejšimi predmeti. Publikacija pa govori tudi o najmanj 1.147 delavcev in najmanj toliko se v 375 obrtniških obratih. Poročilo Industrijske zbornice ugotavlja, da je bila zaposlitev teh številnih obratov ponovno izredno šibka in da se v skladiščnih kopijah ne prodajajo izdelki.

Obseg proizvodnje oblači je še vedno zelo nizek in so naročila na notranjem trgu nezadostna, da bi zagotovila polno zaposlitev. Zaradi česar so podjetja v novembru izkoristila le okrog 45 do 50 odstotkov naprav.

Zelo se je poslabšal položaj gradbene industrije in to ne samo iz sezonskih razlogov temveč predvsem zaradi pomanjkanja gradbenih materialov. Stanja in z njim zvezanim upadkom gradbene dejavnosti. Poročilo tako ugotavlja, da so se naročila ponovno znižala in da je delovne sile tega sektorja preveč. Posledice zastojne gradbene industrije so zelo občutne, saj gre tu samo neposredno za 132 srednjih gradbenih podjetij s 2.664 delavci in za 172 malih obratov s 3.785 delavci. Poleg tega pa se delavci, ki so bili zaposleni v gradbeni industriji, v preteklem novembru nastarali za 156 lir in da so znalski skupno 41.708 lir. V zadnjem letu so se ti teoretični stroški gibali med 200 in 300 milijoni, kar je v preteklem letu bilo 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Podoben položaj opazimo tudi v tekstilni industriji, kjer so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Podoben položaj opazimo tudi v tekstilni industriji, kjer so bili v preteklem letu 200 milijonov. Ti stroški so bili v preteklem letu 200 milijonov.

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Dve pogojni osebi zaradi kraje drv in drevesc

Krasti lesa se vsakogar ne izplača. V tem se je lahko prepričal 36-letni Albert Matijević iz Doline. Slednjega so namreč obtožili tatvine 1 stota le.

DELA POD OKRUMEN SELAD

lani v devinsko-nabrežinski občini

V drugem semestru preteklega leta so za SELAD porabili 22 in pol milijona lir - Občina ima zaradi birokratskega poslovanja pristojnih oblasti v Trstu že 9 milijonov lir dolga

Na predvčerajšnji seji devinsko-nabrežinske občinske sveta je župan Terzon podal izbrano poročilo o delu, ki so bila v preteklem letu izvedena pod okriljem ustanove SELAD. Iz poročila je bilo razvidno, da je občina v tem času predlagala v odobritve 43 različnih načrtov, ki bi bili bili izvedeni v drugem letu. Sedva pa višje oblasti vseh načrtov niso odobrile, zato je n. pr. skupna vrednost izvedenih del in tistih, ki so se v teku, dosegla v drugem letu 22.977.407 lir, kar pomeni da so za SELAD porabili mesečno povprečno po 3.763.000 lir.

V preteklem letu so bili odobreni načrti za naslednja dela: 3.100.000 lir za popravila in vzdrževanje cest, 800.000 lir za cestno Trnovca-Samoroca, 800.000 lir za vzdrževanje občinskih poslopj, 23.700.000 lir za vzdrževanje občinskih cest, 1.100.000 lir za plačo tehničnemu in upravnemu osebju SELAD, 700.000 lir za opravilo poti od gostilne "Pinetta" v Sesljanu proti hribu, 1.400.000 lir za pot pri stari klavnic v Nabrežini, 1.600.000 lir za izkopanje jarkov, v katere bodo položili vodovodni cevi, 3.800.000 lir za popravila in vzdrževanje cest, 800.000 lir za vzdrževanje občinskih poslopj, 23.700.000 lir za vzdrževanje občinskih cest, 1.100.000 lir za plačo tehničnemu in upravnemu osebju SELAD, 700.000 lir za opravilo poti od gostilne "Pinetta" v Sesljanu proti hribu, 1.400.000 lir za pot pri stari klavnic v Nabrežini, 1.600.000 lir za izkopanje jarkov, v katere bodo položili vodovodni cevi, 3.800.000 lir za popravila in vzdrževanje cest, 800.000 lir za vzdrževanje občinskih poslopj, 23.700.000 lir za vzdrževanje občinskih cest, 1.100.000 lir za plačo tehničnemu in upravnemu osebju SELAD, 700.000 lir za opravilo poti od gostilne "Pinetta" v Sesljanu proti hribu, 1.400.000 lir za pot pri stari klavnic v Nabrežini, 1.600.000 lir za izkopanje jarkov, v katere bodo položili vodovodni cevi, 3.800.000 lir za popravila in vzdrževanje cest, 800.000 lir za vzdrževanje občinskih poslopj, 23.700.000 lir za vzdrževanje občinskih cest, 1.100.000 lir za plačo tehničnemu in upravnemu osebju SELAD, 700.000 lir za opravilo poti od gostilne "Pinetta" v Sesljanu proti hribu, 1.400.000 lir za pot pri stari klavnic

Evropski socializem in azijska revolucija

Deželno združenje Socialistične nemške študentske zveze v pokrajini Severni Ren-Vestfalije je zaključilo svoje delovanje v preteklem letu s tridnevnim seminarjem na temo: "Prebujajoči se Azija in Afrika in evropski socializem". Seminar se je vršil v Gelsenkirchenu in udeležili so se ga mladi visokošolci treh kontinentov. Udeleženci seminarja so zlasti pozdravili besede predsednika mednarodnega združenja rudarjev, Heinricha Imge, ki je gostom z Zlate obale sporočil, da bo v tem mesecu, po nalogu združenja obiskal Zlato obalo, da bi slišal dosegi poravnave nesoglasij med rudarskimi organizacijami belokorčev in črnokorčev.

Naloga, ki je bila postavljena Imgu izvirna iz gospodarskih in delovnopravni sporov med belokorčev in črnokorčev prebivalstvom v deželi, ki je pod oblastjo kolonialne države. V takih deželah se sliči spori čisto javljajo v notranjopolitičnih borbah; toda v deželah, ki so si po stoletja trajajoči kolonizaciji izbojevali svobodo, se konflikti pojavljajo na zunanje političnem torišču med nekimi podjarmjenimi narodi in bivšimi zatirali, ki so tudi po osvoboditvi obdržali pretežni del svoje gospodarske moči. Omenjeni seminar si je zaadal nalogo, da razčisti ta položaj in da skuša prispevati k odstranitvi obstoječih napetosti.

Ostanki kolonializma

Ze na začetku diskusije pa se je pojavila različenost v mišljenju glede tega, kaj se mora razumeti pod pojmom kolonialni sistem. Za afriške in azijske visokošolce pomeni kolonializem isto kakor kolonialni imperializem, medtem ko so holandski in angleški delegati to je delegati iz dežel, ki imajo še kolonije, za stališče, da je treba stopiti stališče, da je treba dati neodvisnost postopno, česar da so prejše kolonialne metode postale danes neke vrste poluversnostne upravne metode. Nemški delegati, ki jih ne obremenjuje bivša nemška kolonialna posest, so pridružili Afričanom in Azijcem tudi zato, ker je splošno razdelitev nemške, njene svoboda omejena do nevarnosti. Nemški delegati so hkrati pokazali tudi razumevanje za stališče azijskih delegatov, ki so izrazili svoje pomisleke glede pristopa azijske konference k Socialistični internacionali, v katerih vrstah sodelujejo tudi predstavniki dežel, ki ne morejo prepušiti svojih političnih, zlasti pa gospodarskih pozicij v Aziji in Afriki. A tudi če bi na tem seminarju sodelovali delegati, ki bi imeli o tem prečnem vprašanju enotnejše mnenje, bi bilo težko povsem odstraniti to upravičeno nezaupanje afriških in azijskih gostov.

Naravno je, da je v današnjem položaju nezaupanje med Azijo in Evropo le prehodnega značaja, in da je treba najti pot, da se vzpostavi most med obema. Ko je državni svetnik Hoffman presel vprašanje o "Evropskem socializmu in mednarodni solidarnosti", je skušal nakazati pot, ki naj vodi do tega. Poudaril je, da je delavsko gibanje v Evropi komaj na začetku svoje poti, a je že v svojem začetnem potu "Proletarci vseh dežel, združite se!" začrtalo mejo zvezet obsejajoče internacionalne. Ta cilj sicer še ni dosežen, toda mladi afriški in azijski narodi ne smejo pozabiti, da bi brez socialnega gibanja, ki ga je začel delavski razred, tudi osvoboditev kolonialnih dežel ne bi bila mogoča. Če je osvoboditev kolonialnih narodov v resnici glavni stvar njih sili, ne gre zanikati, da pri tem brez vrednosti podpora, ki jo morejo nuditi in ki so jo dejansko tudi nudili napredna delavska gibanja. Pri tem je podčrtal potrebo po zbližanju med mladino Evrope, Afrike in Azije, da bi zainteresirali javno mnenje za mučen položaj, v katerem žive zaostale in nerazvite dežele. Poudaril je tudi, da je Evropa dolžna pomagati tem deželah, ki so toliko trpele zaradi ropanja matičnih kolonialnih dežel.

Zivahna diskusija se je razvila v zvezi z notranjopolitičnim položajem Indije na osnovi poročila, ki ga je podal predstavnik indijskega poslaništva, dr. Sidique. Na njegova izvajanja so socialistični delegati ostro reagirali. Oni so sicer sprejeli Nehrujeve načrte v njihovih osnovah, bili pa so hkrati mnenja, da je mogoče rešiti glavna vprašanja le z radikalnimi reformami v gospodarstvu, ne pa le z modernizacijo že obstoječih gospodarskih oblik. Indijski socialisti so sicer v oboje, a niso dogmatični. Njihov program je neke vrste sinteza marksizma in Gandijevih naukov. Oni se mno-

go uče na tradicijah in izkušnjah evropskega delavskega gibanja, toda jih ne sprejemajo slepo. "Kljub temu, je zaključil indijski delegat, v tesno sodelovanje med evropsko in azijsko socialistično konferenco nujna naloga."

Indonezija
O položaju v Indoneziji je govoril predstavnik indonezijskega poslaništva, Sah, ki je imel vodilno vlogo v osvobodilni vojski. Podčrtal je, da je gospodarski razvoj dežele zelo sličen onemu v Indiji, vsekakor pa Indonezija ni, zlasti kar se notranje politike tiče, toliko napredovala kot Indija. Do danes se niso imeli svobodnih volitev, člane parlamenta imenuje državni predsednik, medtem ko so nekateri predeli dežele pod terorjem radikalne muslimanske organizacije "Darul Islam". V zvezi z zunanje političnim vprašanjem se je razvila ostra diskusija, sprito dejstva, da je zapadni del Nove Gvineje še v nizozemskih rokah. Zaradi prisotnosti nizozemske delegacije, se govornik ni hotel spustiti v to vprašanje, toda na pritisk Indijcev in Afričanov se je moral udati, kar je povzročilo, da je prišel do izraza konflikt med Nizozemci kot kolonialno deželo na eni strani in svobodnimi azijskimi narodi na drugi strani. Medtem ko so Nizozemci zastopali stališče, da je treba najprej razviti deželo in jo šele potem izročiti Indoneziji, so bili azijski delegati za takojšnjo izročitev zapadne Nove Gvineje Indonezijski zvezi.

Član indonezijske delegacije je izrazil mnenje, da bo na letošnjih splošnih volitvah za beležila nov uspeh indonezijske socialistične stranke, kar je njen voditelj Soetan Sjahrir sodeloval z vodilno vlogo pri osvoboditvi dežele. O položaju v Burmi, kjer so na oblasti socialisti, je govorila Inge Deutschknopf, ki je bivala daljšo dobo v tej deželi. Pohvalno se je izrazila o gospodarskem razvoju dežele in podčrtala vzorno vlogo, ki jo burmanska žena igra v javnem življenju, kar bistveno prispeva k splošnemu razvoju dežele.

«United Fruit Company» in napad na Kostariko

«United Fruit» je morala plačevati vladi J. Figueresa do 30% svojih dobičkov z bananovih plantaž

Ze včeraj smo poročali, da bi zmagal njen človek — Fernando Castro Cervantes. To je bilo odkrito vmešavanje ameriške monopolistične družbe «United Fruit Company», ki je morala odstopiti vladi pod predstvom sedanjega predsednika Kostarike celo do 42 odst. svojih dobičkov in do 20 odst. davcem plače za 20 odst. Sedaj pa prihajajo nove vesti, ki poudarjajo, da gre za ponovitve guatemalskega primera. S tem v zvezi poročajo, kaj vse je nova guatemalska vlada ukrenila v korist omejitve ameriške družbe.

Takoj, ko je v Guatemali novi diktator Armas prevzel oblast, je dal postreliti številne voditelje kmečkih in delavskih organizacij in izdal ukrepe, ki so dejansko onemogočili delovanje sindikatov. Ukinil je ustavo in se proglasil za diktatorja. Razveljavil je vse dekrete prejšnje vlade, ki je izročila kmetom zemljo in jim celo zaplenil živino. Na ta način je prisilil kmečki proletariat, da se je vrnil na plantaže družbe «United Fruit» in drugih veleposelstnikov, kjer se sedaj prisiljeni ponujajo svoje delo pod popolnoma neugodnimi pogoji, da bi si ohranili golo življenje.

«United Fruit» pa je v znak maščevanja odpuštila naenkrat okrog 20.000 delavcev. Njenemu zgledu so sledile še ostale monopolistične družbe. Diktator je ukinil tudi zakon o delu. Družbi «United Fruit» je vrnil vso zemljo, ki jo je razlatala prejšnja vlada z agrarno reformo.

Ko se je diktator Armas postelil oblasti v Guatemali, so takoj začela ameriška letala preletati Kostariko, medtem ko je predsednik Nikarague, Somoza, v mesecih juliju in avgustu lani grozil, da bo Kostariko napadel. Toda takšnega vzroka kakršnega se našli za napad na Guatemalo sedaj niso mogli uporabiti.

Ko se je znano, da je Jose Figueres prepovedal komunistično partijo. Toda on je hkrati poudaril, da ima vsaka država Latinske Amerike pravico do nacionaliziranja svojega bogastva. Tako je tudi izjavil volivcem, ki so ga obvljubili, kljub temu, da je družba «United Fruit» uporabila mnogo

milijonov dolarjev, da bi zmagal njen človek — Fernando Castro Cervantes. To je bilo odkrito vmešavanje ameriške monopolistične družbe «United Fruit Company», ki je morala odstopiti vladi pod predstvom sedanjega predsednika Kostarike celo do 42 odst. svojih dobičkov in do 20 odst. davcem plače za 20 odst. Sedaj pa prihajajo nove vesti, ki poudarjajo, da gre za ponovitve guatemalskega primera. S tem v zvezi poročajo, kaj vse je nova guatemalska vlada ukrenila v korist omejitve ameriške družbe.

Takoj, ko je v Guatemali novi diktator Armas prevzel oblast, je dal postreliti številne voditelje kmečkih in delavskih organizacij in izdal ukrepe, ki so dejansko onemogočili delovanje sindikatov. Ukinil je ustavo in se proglasil za diktatorja. Razveljavil je vse dekrete prejšnje vlade, ki je izročila kmetom zemljo in jim celo zaplenil živino. Na ta način je prisilil kmečki proletariat, da se je vrnil na plantaže družbe «United Fruit» in drugih veleposelstnikov, kjer se sedaj prisiljeni ponujajo svoje delo pod popolnoma neugodnimi pogoji, da bi si ohranili golo življenje.

«United Fruit» pa je v znak maščevanja odpuštila naenkrat okrog 20.000 delavcev. Njenemu zgledu so sledile še ostale monopolistične družbe. Diktator je ukinil tudi zakon o delu. Družbi «United Fruit» je vrnil vso zemljo, ki jo je razlatala prejšnja vlada z agrarno reformo.

Ko se je diktator Armas postelil oblasti v Guatemali, so takoj začela ameriška letala preletati Kostariko, medtem ko je predsednik Nikarague, Somoza, v mesecih juliju in avgustu lani grozil, da bo Kostariko napadel. Toda takšnega vzroka kakršnega se našli za napad na Guatemalo sedaj niso mogli uporabiti.

Ko se je znano, da je Jose Figueres prepovedal komunistično partijo. Toda on je hkrati poudaril, da ima vsaka država Latinske Amerike pravico do nacionaliziranja svojega bogastva. Tako je tudi izjavil volivcem, ki so ga obvljubili, kljub temu, da je družba «United Fruit» uporabila mnogo

milijonov dolarjev, da bi zmagal njen človek — Fernando Castro Cervantes. To je bilo odkrito vmešavanje ameriške monopolistične družbe «United Fruit Company», ki je morala odstopiti vladi pod predstvom sedanjega predsednika Kostarike celo do 42 odst. svojih dobičkov in do 20 odst. davcem plače za 20 odst. Sedaj pa prihajajo nove vesti, ki poudarjajo, da gre za ponovitve guatemalskega primera. S tem v zvezi poročajo, kaj vse je nova guatemalska vlada ukrenila v korist omejitve ameriške družbe.

Kot vidimo, je sedaj ameriška družba mnenja, da je prišel pravi trenutek, da ponovi ono, kar je storila v Guatemali. Toda medtem je tudi Panama sledila zgledu Kostarike in revidirala pogodbe z družbo. Tu sicer ni šlo za samo družbo «United Fruit», temveč za njen privesek, pod imenom «Chiqui Land Company».

V raznih poročilih se še posebej poudarja, da je še celo sam bivši angleški predsednik vlade Attlee 14. julija 1954 v spodnji zbornici obdržal ZDA, da se indirektno napade Guatemalo. Pa je znano, da je Somoza družba morala zvišati plačo delavcem od 11.20 colonosov

Predsednik Kostarike Figueres

«REALISTIČNA» POLITIKA «ARABSKE ŠVICE» LIBANONA

DEŽELA S TRADICIONALNO MARČNO VLADNO KRIZO

«Gentlemenski sporazum», ki temelji na verskih odnosih libanonskega ljudstva in ki ureja odnose sil med muslimani in kristjani glede državne oblasti - Zaradi verske borbe za nadoblast so izraelski begunci primorani živeti bedno življenje v taboriščih brez vsakega upanja na izboljšanje

Malo državo na vzhodnih obalah Sredozemskega morja Libanon imenujejo Svico arabskega sveta. Libanon ima važno in določeno vlogo v zapletenih odnosih med arabskimi državami in ostalim svetom.

Potomce feničanskih trgovcev, ki so še danes najbolj trgovci arabskega Srednjega vzhoda, obtočujejo razni odbori za bojko izraela, da vrši nedovoljeno trgovino z izraelsko državo in da tako pripomorejo k temu, da je arabska gospodarska blokada te države neučinkovita. Egip-

čanski tisk je pred kratkim zabeležil neprijeten primer, ki se je pripetil generalnemu tajniku arabske lige Abdelu Kaleku Hasumiju, seveda v zvezi z obtožbami proti libanonskim poslovnim ljudem.

Odbor za bojko izraela v Kairu je pred nekaj meseci dobil tajna vendar pa zelo utemeljena poročila o tem, da je eden od najuglednejših libanonskih trgovcev na čelu tihotapske organizacije, ki v velikih količinah kupuje izraelsko blago in ga preko Beiruta preprodaja arabskim državam. Arabska liga je o tem uradno obvestila Libanon. In generalni tajnik Abdel Kalek Hasumi je ostrmel, ko je nekaj pozneje isti trgovec prišel, da kot predstavnik Libanona sodeluje na sestanku komiteja za bojko izraela.

To je prav gotovo primer «realistične politike» poslovnih krogov te države, ki še sami smatrajo zelo o ignoriranj izraela, oziroma o njegovem gospodarskem uničenju s pomočjo bojkota, za neutemeljeno.

Libanon spada med tri republike arabskega sveta, ki brez dvoma v najvišji meri vodijo neodvisno politiko v korist interesov svojih narodov. Egipt, Sirija in Libanon predstavljajo one arabske države, ki niso povezane z nobenim tenešnim mednarodnim sporazumom, ki bi zmanjševal njihovo suverenost in ki so bili vzpostavljeni iz monarhičnih nagibov vladajočih kraljevskih družin, kot je to primer v Jordaniji in Iraku. V svojih odnosih s državami izven Arabske lige imajo te tri države tudi najučelnejše stališče glede nedovoljevanja, da bi se Arabska liga sprejemala v sredstvo, ki bi služilo interesom velikih sil v tem delu sveta.

V zadnjih mesecih se Libanon bori s precejšnjimi notranjimi težavami in to ne samo v gospodarstvu, ampak tudi glede političnih problemov. Njegove domače politične razmere so precej komplicirane tudi zaradi tega, ker je Libanon dejansko arabska država s precejšnjim delom prebivalstva, ki je krščanske vere — maroniti.

Majhen libanonski parlament, ki ima svoj sedež v središču Beiruta na Trgu Etel, se je v preteklem letu pogosto znašel pred hudimi vladnimi krizami. To po vrstnem redu je tretje predstavništvo te države, ki po francoski izpraznitvi leta 1946 bil sestavljen iz 44 poslancev. Libanonska ustava določa, da mora biti 24 poslancev kristjanov, 17 muslimanov, 3 sunitski ali šijitski ter 3 predstavniki planinskega plemena Druzov. Tak sestav predstavniškega telesa se o ustavi od septembra 1952, leta v Libanonu popularno naziva «konfesionalni sistem», oziroma sistem po verski odeljivosti. Posledice takega parlamentarnega sistema se občutijo v vsej državni upravi.

Nekdanji predsednik republike Bešara El Kuri, ki je strmoglavil leta 1952, in predsednik vlade Rjad El Solh sta po vojni sklenila tak imenovani «gentlemenski sporazum», po katerem mora predsedništvo republike pripadati vedno nekemu kristjanu, predsedništvo vlade mora pripadati muslimanu, pripadniki verske sekte Sunitov, predsedništvo parlamenta pa muslimanu sekte Šiitov. V zadnjih desetih letih je zaradi tega prišlo do ene edine sprejembe.

Kljub temu sporazumu pa se v Libanonu že delj časa čutijo razne težnje za spremembo dosedanjega «reda» v «konfesionalnem sistemu». Muslimanski krogi so napeli vse sile, da bi povečali število prebivalstva svoje vere in tako spravili kristjane v manjšino. Bivšim državljanom muslimanskega cesarstva so bile dane mnoge in velike olajšave, da bi optirali za libanonsko državljanstvo.

Da bi se povečalo število in razmerje funkcionarjev muslimanske sekte Sunitov, je predsednik libanonske vlade predložil zakonski načrt, s katerim se predvideva, da bi upokojili vse one uslužbenke, ki so bili v javni službi nad 21 let in ki bi z dopolnilni 60 let starosti. Z natečajem je bilo potrebno izpolniti izpraznjena mesta in ker o sprejemanju novih uslužbenec odloča predsednik vlade musliman, bi bilo muslimanom omogočeno, da bi dobili večje število funkcionarjev v državnem aparatu. Tej potezi predsednika vlade — muslimana, je sledila skopja predsednika republike — maronita, ki je omogočil, da bi kristjani, ki so že delj časa čakali na libanonsko državljanstvo, tako dobili državljanstvo. Zato je predsednik republike predložil, naj bi se v ta namen ustanovila komisija dveh članov, ki bi jo on osebno imenoval.

Proti temu predlogu se je uprl predsednik vlade Sami El Solh, ki je pred časom zahteval, naj se ta komisija sestavi na načelu «konfesionalne baze» in ne na predlogu predsednika republike. Njegova zahteva je bila v bistvu sledeča: Tretjino članov «komisije naj tvorijo suniti, drugo tretjino maroniti, tretjo pa naj bi sestavljali predstavniki ostalih verskih skupnosti, to je šiti, pravoslavni in katoliki. To je privedlo do spora. Sporazum je bil odklopljen in oba načrta sta padla v vodo. Kot piše zadnje dni libanonski tisk, so ta različna gledanja privedla do tega, da

Zmanjšanje plačilne in trgovinske bilance v zunanji trgovini FLRJ

Izpremenila se je tudi struktura izvoza: udeležba industrijskih izdelkov v stalnem porastu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, januarja. — Petletni načrt industrializacije Jugoslavije je postavil temelje za preusmeritev države iz agrarne v agrarno-industrijsko. Izvedba načrta je bila vezana na uvoz strojev in drugih industrijskih naprav, iz katerih se je začela porajati želja v socialistični Jugoslaviji. Za vse to pa so bila potrebna sredstva, ki jih je Jugoslavija ustvarila, povečini s povečanim izvozom. Razvoj industrije je torej neposredno vplival na razvoj zunanje trgovine. Načrtna industrializacija se je pričela 1947. leta. Konec 1948. leta je znašal izvoz 15,2 milijarde dinarjev, uvoz 17,1 milijarde. V petih letih — do konca 1953 — se je izvoz povečal na 55,8 milijarde, uvoz na 77,4 milijarde, brez tristranske pomoči, oziroma na 118,6 milijarde s tristransko pomočjo. Prvih 9 mesecev 1954. leta je izvoz dosegel 31,9 milijarde, uvoz 37,9 milijarde, oziroma s tristransko pomočjo 50,2 milijarde.

Gospodarska blokada vzhodno-evropskih držav, ki se je pričela konec 1948. leta, je prizadejala velike težave, ne le pri izvedbi petletnega načrta, temveč je zahtevala preusmeritev zunanje trgovine. To ni bilo niti lahko niti enostavno, če upoštevamo da je 1948. leta 48,7 odst. celotnega jugoslovskega izvoza šlo v vzhodno-evropske države (SZ 15 odst., CSR 16,3 odst., Madžarska 9 odst., Poljska 7,8 odst.) in da je udeležba omenjenih držav v uvozu bila 31,4 odst. (SZ 10,8 odst., CSR 17,1 odst., Poljska 7,4 odst.). Z gospodarsko blokado je 1949. leta popolnoma preneha-

la trgovinska izmenjava s vzhodnoevropskimi državami. Jugoslavija je uspešno, brez večjih motenj, izvršila preusmeritev svoje zunanje trgovine.

Razvoj industrije pa ni vplival samo na povečanje izmenjave, temveč tudi na spremembo strukture, zlasti izvoza. Udeležba industrijskih izdelkov v izvozu je iz leta v leto v stalnem porastu. Tako je udeležba izdelkov kovinskih industrije porasla od 0,3 odst. v 1948. letu na 5,87 odst. prvih devet mesecev 1954. leta, izdelkov kožne in čevljarke industrije od 0,9 odst. na 2,7 odst., tekstilne industrije od 3,9 odst. na 8 odst., lesne industrije od 16,2 odst. na 17,25 odst. Če upoštevamo, da je to porast udeležbe v izvozu, ki je bil 1954. leta za več kot dvakrat večji od izvoza v 1949. letu, tedaj vidimo, da je prvih 9 mesecev 1954. leta v primerjavi s 1948. letom porastel izvoz kovinskih izdelkov za 39 krat, izdelkov kožne industrije za 6 krat, tekstilne industrije za 4 krat, lesne industrije za 1,5 krat. Trenutno 31,21 odst. izvoza odpade na hrano, 51,67 odst. na surovine, polfabrikate in druge material za reprodukcijo. Ne glede na razvoj kmetijstva in prehranske industrije ima izvoz hrane svoje meje zaradi rastočih domačih potreb (naravni prirastek prebivalstva in povečanje življenjske ravni, ki bo izzvalo povečanje domače potrošnje). Naloga industrije je, da postopoma povečuje svojo udeležbo v izvozu, da poveča svoj asortim, da najde nova tržišča za plastmasnih izdelkov. Zato so odgovorni gospodarski krogi v preteklem letu posvetili veliko pozornost proučevanju možnosti povečanja trgovinske izmenjave z industrijsko nerazvitiimi državami in podvzeli v tej smeri konkretne korake. Tako so v preteklem letu vzpostavili trgovinski stiki s Jordanijo, Pakistanom, Izraelom. Kot rezultat obiska posebne gospodarske delegacije v državah Latinske Amerike so bili sklenjeni prvi trgovinski sporazumi s Bolivijo in Čilom in obnovljeni prvi razširjeni trgovinski sporazumi z Urugvajem, Brazilijo in Argentino. Prav tako so bile lani postavljene osnove za široko gospodarsko sodelovanje z Etiopijo. V trgovinskih sporazumih in omenjenih državah zavzemajo v izvozu industrijski izdelki pomembno mesto.

K razvoju zunanje trgovine bo med drugim pripomogla tudi liberalizacija, t. j. ukinitve kontingentiranja v trgovinskih odnosih Jugoslavije z Zahodno Nemčijo, omejitve kontingentiranja samo na nekatere artikle v trgovinskih sporazumih z Belgijo, Veliko Britanijo, Grčijo in drugimi državami. Normalizacija odnosov z vzhodnoevropskimi državami odpira velike možnosti za povečanje jugoslovske zunanje trgovine. To potrjuje nedavno sklenjeni trgovinski sporazum s Sovjetsko zvezo, ki predvideva izmenjavo v vrednosti 25 milijonov dolarjev. Predvidevajo, da bo do konca februarja sklenjeni trgovinski sporazumi tudi z Madžarsko, Češkoslovaško, Romunijo, Poljsko in Bolgarijo. Razširitev in poglobitev gospodarskih stikov z inozemstvom, osvajanje novih tržišč bo pripomoglo k zmanjšanju deficita plačilne in trgovinske bilance in ustvarilo pogoje, da se deficit spremeni v prihodek. Da je to edina pravilna pot, kažejo rezultati lanskega letnega trgovinskega poslovanja t. l. razširitev in povečanje trgovinskih stikov z novimi področji. Rezultat tega je bil zmanjšanje deficita plačilne bilance za 8 odst. in zmanjšanje deficita trgovinske bilance od 63 milijard na 38 milijard dinarjev.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mamorom Sigemitsujem.

Radiofoto iz Tokia: Glavni tajnik OZN se razgovarja na tokijskem letališču ob povratku iz Pekinga v New York z japonskim zunanjim ministrom Mam

VREME Vremenska napoved za danes: Povečana oblačnost z vmesnimi razjasnitvami. Nekoliko se bo ohladilo. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 8,7 stopinj; najnižja pa 7,00 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

TRST, petek 14. januarja 1955

RADIO
Oporarlamo vas na sledeče oddaje: Trst II: 21.00; Trzaski kulturni razgledi. — Trst I: 21.05; Simfonični koncert pod vodstvom F. Caracciola. — Koper: 15.10; L. M. Škerjanc: Sonetni venec, kantata za soli, zbor in orkester. Slovenija: 18.10; Dekliški zbor X. gimnazije v Ljubljani.

GORISKI IN BENEŠKI DNEVNIK

Trgovinska zbornica dala predloge za uvedbo obmejnega prometa?

Cepnav v uradih Trgovinske zbornice v Gorici nismo dobili potrdila o utemeljenosti pisanja videmskega dnevnika, da je Trgovinska zbornica pripravila predlog za uvedbo obmejnega prometa, predlog, ki ga namerava poslati v odobritev Rimu, moramo poudariti, da je prav zaradi naraščajočega upanja med goriskim prebivalstvom, da bo do obmejnega prometa res prišlo, treba smatrati vest za utemeljeno in verodostojno.

Trgovinska zbornica namreč ne more, kar bi sicer tudi ne bilo v njenem interesu, gledati indiferentno na sedanja pogajanja med italijansko in jugoslovansko komisijo v Vidmu za uvedbo režima o obmejnem prometu, ker predobro pozna gospodarsko stanje naše pokrajine in ker poleg tega tudi predobro ve za koristi, ki bi izhajale iz takega prometa oseb in blaga za naš prebivalstvo.

Se enkrat poudarjamo, da nismo dobili uradnega potrdila vesti, da pa zelo upamo in želimo, da bi bila resnična in da bi jo v Rimu, če je dobro namerna in koristna, ne zametavali.

Seja odbora prefekture

V sredo zvečer je bila na prefekturi pod predsedstvom prefekta dr. De Zerbija seja odbora pokrajinske uprave, na kateri so odborniki proučevali in odobrili razne sklepe goriskih občin.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Župani pri prefektu zaradi slabih cest

Zaradi slabega stanja cest v nadiških dolinah so se pred nedavnim zbrali župani nadiških občin in odšli k videmskemu prefektu ter mu prikazali, kako velike so potrebe po popravilu in izboljšanju tamkajšnjih cest. Za vzdrževanje cest, ki peljejo od mesta pri Sv. Kvirinu proti okoliškim vasem, obstaja sicer med občinami in pokrajno konzorcij, ki ga zaradi velikega prometa in slabega vremena ne utegne napraviti vseh del, ker so te ceste preveč razrezane od dežja. Nadajajo se župani prikazali prefektu, v kako slabem stanju je cesta, ki pelje od Sv. Kvirina do Cenuria, po kateri dnevno vozijo težka tovorna vozila v tovarno cementa.

Prefekt je nadiškim županom obljubil, da se bo zanimal pri vladi za državno pomoč, s katero bi se lahko rešil ta problem.

Uničevanje škodljivih živali s strupi

Pokrajinska lovska zveza v Gorici sporoča, da bo v kratkem prišla v Sovodnjih uničevalni škodljivi živali z zastupljenimi živali. Zaradi tega priporočamo, naj se nihče ne dotika mrtvih živali in da naj predvsem pazi na pse, mačke in druge domače živali, da bi ne prišle v stik z zastupljenimi mrtvimi, ker bi to lahko povzročilo njihovo smrt.

Tekmovanja v pitju konjaka

V neki gostilni v U. S. Giovanni se je v sredo zvečer zbrala družba mladenčev, ki so se med seboj pogovarjali o zmogljivosti alkoholnih bratcev. Pomerili so se koliko zmorejo prenesti. Nekdo se je bahal, češ da z lahko izpije 12 kozarčkov konjaka drugega za drugim, drugi je bil še bolj skromen in tako dalje, dokler se ni oglasil zadnji, ki je trdil, da izpije kar pol litra, ne da bi mu kaj

Seja občinskega upravnega odbora

V občinski beli dvorani se je včeraj ob 18. uri sestel občinski upravni odbor, ki mu je predsedoval župan dr. Bernardi. Poleg vprašanj upravnega značaja je bila na dnevnem redu tudi točka o dolgoročnih datumih za prihodnje seje goriškega občinskega sveta.

Preštevane vozil na pokrajinskih cestah

Na zadnji seji pokrajinskega odbora pod predsedstvom odv. Culota so odobrili 200 tisoč lir za nakup novega računskega stroja. Na koncu je predsednik poročal v zvezi z odredbo ministrstva za javna dela, da bodo letos vzdolž vseh pokrajinskih cest uvedli v nekatere dneh v letu štetje prometnih vozil. Sporočil je, da bodo čez dan prešteli kretanje prometnih vozil 23. januarja, 26. marca, 24. aprila, 12. maja, 2. avgusta, 3. novembra in 9. decembra; ponovi pa 28. februarja, 23. aprila, 1. junija, 12. julija, 24. julija, 14. avgusta in 10. septembra. Med drugimi bodo vozila prešteli tudi v Doberdolu.

KINO

CORSO. 17: «Vitezi okrog mize», cinemascop, A. Gardner in R. Taylor.

VERDI. 16: «Kako poročiti milijonarja», cinemascop, M. Monroe in R. Grable.

CENTRALE. 17: «Lovec Misourija», C. Gable.

VITTORIA. 17: «Čistilci dona Juan», E. Flynn in G. Lohmeyer, barvni film.

MODERNO. 17: «Beneški Piombi».

ŠPORTNI DNEVNIK

VSI ŽE ZBRANI V BARIJU

BARI, 13. — Okrog 5000 ljudi je danes zvečer stalo okrog kolodvorov, ko so semkaj prišli člani državne nogometne reprezentance za nedeljsko tekmo z Belgijo. Pa tudi na kolodvoru je bilo toliko ljudi, da je morala posredovati policija, da je nekoliko krotila veliko navdušenje. In treba je bilo poslužiti se majhne zvižake, da so se reprezentanti resili ovacij, ki bi lahko bile nevarne. Namesto da bi se vlak ustavil na navadnem mestu, se je peljal še nekoliko naprej. Tam je pa že čakal pulman, na katerega so se igralci hitro vkrclali in se odpeljali. Ko se je množica zavedla prevare, je bilo že prepozno, vendar pa tudi pozneje ni bilo lahko in avtoBUS je s pomočjo policije, ki se je morala precej truditi, komaj dospel do hotela.

RIM, 13. — Na letališče Ciampino je ob 16. uri prispele belgijska nogometna reprezentanca. Belgijci bodo ostali v Rimu do jutri zvečer, nakar bodo z vlakom odpotovali v Bari.

V Rim so prispeli tudi vsi trije sodniki, Madžari, ki bodo prišli v Bari v soboto zjutraj. *** Dunajski Wacker je v San Joseu (Kostarika) premagal domače moštvo Zerediano s 4:1 (4:0). *** Nogometno moštvo «Sarajevo» je odigralo svojo četrt tekmo v Carigradu proti reprezentanci turške vojske in zmagalo z rezultatom 1:0 (0:0). *** Argentinsko nogometno moštvo «Newells Old Boys», ki je nastopilo v Evropi v Belgiji,

Avstriji, Nemčiji, Franciji in Švici, bo imelo prvo tekmo 15. januarja v Liegeu s Partizanom.

TAMPERE, 13. — Finska - Zap. Nemčija 2:2.

CLEVELAND, 13. — Včeraj zvečer je Rocky Castellani premagal po točkah v 10 rundah Hollija Mimsa.

HOKEJ

MOSKVA, 13. — Reprezentanca Sovjetske zveze v hokeju na ledu je premagala CSR s 3:0.

TENIS

V teniskem dvoboju Monte Carlo - Beograd je po prvem dnevu vodil Beograd z 2:0. Panajotović je premagal Medicina v treh nizih 6:2, 6:3, 6:4; Plešević pa Pasquiera v petih nizih 4:6, 4:6, 6:2, 6:3, 6:3.

BONIPERTI IN RICAGNI.

ŠAHOVSKE VESTI

Odmev lepih uspehov jugoslovanskih šahistov

Tuji šahovski tisk pogosto objavlja partije jugoslovanskih najuglednejših šahovskih mojstrov, tako tudi nemška revija «Schach-Echo», ki ima v vsaki številki nekaj iz jugoslovanskega šahovskega življenja. V zadnji številki te revije je stari velemojster Šamish ostro napadel sisteme, ki so jih zadnji čas uvedli na prvenstvenih tekmovanjih v Zahodni Nemčiji in se v zvezi s tem dotaknil tudi sedovanja jugoslovanskih mojstrov na mednarodnem turnirju za svetovno prvenstvo.

Šamish poudarja, da naj uspešnejša jugoslovanska predstavnik na beograjskem mednarodnem jubilejnim turnirju Matanović in dr. Trifunović nista bila lani sprejeta na mednarodni turnir v Münchenu, s tem pa jima je bil onemogočen nadaljnji nastop v okviru svetovnega prvenstva. Šamish sodi, da je to krivica in graja upravo, da je naša konkurenca za Botvinnika. Nekdo si lahko na močnem turnirju pribori prvo mesto pred Botvinnikom, vendar pa ni moč naslova prvaka izpodbiti samo zato, ker v določenem času ni imel uspehov. S tem so zlasti prizadejati mlajši mojstri, katerim vzpon umetno zavirajo in zavlačujejo. Šamish nastopa proti birokratizmu v tekmovalni za svetovno prvenstvo in odločno zahteva, naj nepravilne določbe odpravijo. Šamishov članek jasno pravi, na kakšen odmev so naleteli v tujni uspehi jugoslovanskih mojstrov, zlasti najmlajših.

Milič prvi po IV. kolu na turnirju v Bewerijku

V Bewerijku se je začel mednarodni šahovski turnir, ki ga Nizozemci prireajo vsako leto. Skupno število nastopajočih je 80 šahistov, ki nastopajo v 8 skupinah po 10 igralcev. V mojštrski skupini nastopa tudi jugoslovanski mednarodni mojster Milič, v prvi rezervni skupini igra mlajši Božić in Džaja, v drugi rezervni skupini pa mojštrski kandidat član beograjskega Partizana Milivoj Molerović.

V prvem kolu je Milič prekinil partijo s Czerniakom v boljšem položaju, Božić je zmagal, Džaja in Molerović pa sta remizirala.

Ostali rezultati v prvem kolu: Prins - Perez remi, Pilnik - Kramer remi, Bowmeester - Donner 1:0, Kovacs - Berksma prek.

V II. kolu so bili doseženi tilde rezultati: Perez - Pilnik 0:1, Kramer - Bowmeester 0:1, Milič - Prins 1:0, (Milič je izvrstno igral, v hlandski obrambi je osvojil dve lahki figuri za trdnjavo in v napadu zlahka zmagal), Czerniak - Berksma, Donner - Kovacs prekinjeno.

III. kolo: Prins - Czerniak prek, Pilnik - Kramer remi, Berksma - Donner 0:1, Bowmeester - Perez remi.

Rezultati prekinjenih partij I kola: Milič - Czerniak remi, Kovacs - Berksma remi, IV. kolo: Perez (Span.) - Kovac (Avstrija) remi, Prins (Niz.) - Pilnik (Argentina) 1:0, Milič - Bowmeester (Niz.) 1:0, Kramer (Niz.) - Berksma (Niz.) 1:0, Czerniak (Izrael) - Donner (Niz.) remi.

Po IV. kolu je vodil Milič s tremi točkami.

Kolesarska dirka po Egiptu

Iz mesta Luxor, 700 km južno od Kaira, je startalo v sre-

Jugoslovanski smučarji za tekme v Chamonixu

Ker je v Jugoslaviji premalo snega, so se jugoslovanski smučarji začeli pripravljati v Avstriji na prihodnja tekmovalna. V Kuetzbehelu so odpovali Matevž Lukanc, Mulej Dornik, Križaj, Janko Krmelj, Janc, Sober, Prestor, Ilija, Budinec, Kunšič in Zupančičeva.

V Kuetzbehelu se že muči trener Franc Cop, ki bo spremljal Muleja, Ilijo, Kunšiča in Dornika v Chamonix, kjer se 18. januarja začne tradicionalni smučarski teden, v katerem bo sodelovala tudi jugoslovanska reprezentanca. V soboto pojdejo v Francijo skakalci Polda, Rogelj, Zidar, Gorišek, Podlogar in trener Pribosek; v nedeljo pa odidejo še Kordež, Pavčič, Vinko Rožič, Hlebanija in trener Jože Knific.

Na povabilo Zveze novinarjev Francije je odpotovala naš smučarsko tekmovalno za pokal «Martinia» v Chamonix smučarska reprezentanca jugoslovanskih novinarjev, v kateri so: Anton Zorko, Jože Podobnik, Milan Božić, Djurd Smicberger, Vojko Novak in Slavko Tiran. Na tem tekmovalju bo sodelovalo več kot 150 novinarjev iz 9 dežel.

Kino na Opcinah

predvoja DANES 14. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

«USODA ŽENSK»

«Sovražnica vojne»

«Sveta bojevnica»

«Žrtve vojne»

Videli boste tri filme v enem, zelo zanimivo!

Igralci: Martine Carol, Michèle Morgan, Claudette Colbert

PREDEN SE ODLOČITE ZA NAKUP BLAGA ZA MOŠKO OBLEKO, OGLEDajte SI NAŠIH 500 RAZLIČNIH VZORCEV

TRST
UL. GINNASTICA 22 TEL. 95998

Postreženi boste dobro po najuglednejših cenah

VLADIMIR BARTOL

MLADOST PRI SVETEM IVANU

UVOD

3.

Naenkrat tu je začetek Stare ceste. Ulice San Cillno, kjer je stala hiša mojega rojstva. Utrinek sanj — prebisk. tema. Ali mi bilo tu torišče mojih včerajšnjih sanj? Za trenutek se mi vse razsvetli, blizu so mi te sanje, da bi jih prijel z roko, a že se spet pogreznejo v skrivnostno shrambo.

V meni bobni, kakor bi se premetavale skale. Pošastno lep, grozotni sladki občutek. Mati — rojstvo — velike skrivnosti človeka.

Tu je trgovina z ogljem, tam z zelenjavo. Vse je kakor nekdo in prav tu je bilo torišče mojih nedavnih sanj. Blisk jih za stotinko sekunde osvetli in že zgornjo svet v temo.

Tam je začetek Bošketa. Ni ga več. Posekali so ga. Zalostni sem, da bi jokal. Samo vrsta platan je ostala iz mojih otroških let tam ob «črni cesti» za cijarno. Na eni od teh platan sem našel, ko mi je bilo pet ali šest let, svojega prvega smrtnoglavca. Bil je za mojo velikost malce visoko. Moral sem poskočiti, da sem ga narahlo podrsnil z

debla. Začel je kakor netopir in ves sem se tresel od razburjenja nad nepričakovanim plenom in se topil od razkosnega veselja.

Tam, kjer je bila nekoč «zemlja», tam so zdaj hiše. Ne vidi se več na kraj mojega rojstva. Nekoč je bil z naše hiše odprt pogled na Bošket. Danes ga zastirajo visoke, puste stanovanjske hiše. Toda gostilna «Ex Brocchetta» je še tam. Okrog nje se je vil potok, ki je prihajal s «črne ceste» in je danes kdo ve kje pod cestami in hišami izginil. Sosedov Carletto mu je rekel «patok» in se je z mano prepiral, kdo je od koga prevzel izraz, ali Slovenci ali Italijani. «Zemlja», čudovito torišče naših otroških let, polno skrivnosti! Porasla je bila z osatno, na njej so se pasli osli in vsako jesen so prileteli lišci, «grdeli» smo jim rekli mulci med sabo in če nas mama ni slislala, ki je bila hud purist, Mularija jih je lovila na limanice. In jaz, koliko metuljev sem polovil

*) Grdel, iz italijanščine: cardello, cardellino — lišček.

na tej gmajni! Mulci iz Fedrigovca so me včasih nagnali s kamenjem, kakor so kamenjali mladega slikarja, ki je prišel tja slikat njihove borne hišice in vrtnice. «Carletto, butighe anche ti!» je kričala neka mati iz Fedrigovca svojemu sinu, ki je zaostajal v obmetavanju za svojimi vrstniki. Slikar je bežal in pustil na boljše paletu, stajalo in razpeto platno. Moja mama, ki je opazovala prizor z vrta, je kričala na mulce: «Vandal! Barbari!» Bilo je bob ob steno, Mularija se ji je smejala, ko se je vračala z zmagoslavnega pohoda mimo našega vrta.

Krog in krog «zemlje» je bil zid, ki je bil s ceste precej nižji kakor z gmajne. Na ta zid je s ceste nekoč splezal bratranec Boris. Ko je bil še prav majhen. Tedaj se z druge strani prikaže velika oslovskova glava. Nekaj časa si začudena žival in prestrašeni deček strmita iz oči v oči, potem pa zakriči Boris edino italijansko besedo, ki jo je poznal: «Certeze, certeze, certeze!»

Tramvaj se zaustavi pred Ulico Donatello. Na čelni in levi so zdaj stanovanjske hiše. Nekoč, ko sem bil še otrok, so bile samo na desni. Tam na sredi, tam je stanovala moja prva ljubezen. Srce mi silijo v grlo. Pošastna senca zaplaha mimo mene. Pretresen strmim nad grobom svoje mladosti, svoje prve resnične ljubezni. Tu je moje srce doživelo svoj prvi veliki pretres...

Stran za stranjo, zvezek za zvezkom si sledijo moji zapiski iz prvih dni mojega povratka v Trst po trindvajsetih letih. Zastor za zastorom se odgrinja pred mojim začudenim in presunjenim očmi. Ozadja se odkrivajo, kakor bi jih razsvetljevalo desetine in desetine žarometov. Davno pozabljene zgodbe, v temo potopljeni spomini se dvigajo iz

pošastnega, mrtvaškega sna in mi kličejo: «Resi nas! Obudi nas v življenje. Zdal je zadnji čas, da nas prikljče na svetlo, da ne zdrknemo spet v temo in da dokončno ne izginejo v nepovrat!»

Pa bodi. Odgrnimo zastor. Posvetimo v temo z žarometi. Obudimo speče Trmujlice in junake. Uklenimo v besedo bogotne sence, ki so že drsele tja, od koder ni povratka. Ljubi prijatelji, ljubi znanci iz let moje prve mladosti! Dovolite, da dvignem s svojo vredno tudi vašo davno potopljeno mladost iz pozabe. In tudi vi, ki vas je objel hlad grobov, vstanite iz njih in se uvrstite v naše kolo. Nove hiše, ki ste zrasle medtem na pasnikih in gmajnah, kjer sem se nekoč podil z vrstniki in lovil metulje, pogreznite se v ničel. V teh spominih nimate ve kaj opraviti. Naj drugi, ki bi prišel za mano, piše o vas in vas proslavlja. Razklani hrib! Torišče tisočero mojih sanj v izgnanstvu! Skrivnosti polni hrib moje mladosti! Tvoj trebul so še veliko bolj razparali kamnolomni in ljudje so vsekali vanj na drugih koncih nove brazde. Daj, da ti nekoliko zakrjam tvoj kruto razdrapan trebul. Stara cerkva Svetega Ivana! Daj, zacinljaj se enkrat s svojim milim zvoncekom, da ga slišim, kakor sem ga kot otrok slišal cingljati na predvečer praznika našega patrona! Prva ljubezen, vstani iz groba in zvoci se enkrat, vklesana v besedo! Se enkrat zadetih vijolice v grmovju za cerkvico, ki sem vas nabiral že februarja, za svoj rojstni dan! Rojstvo človekovo, pošastni dan vstajanja iz teme na — bitja! Daj, da razgrnem tvojo skrivnost!

Zatorej: dvigni se, zastori!

(Nadaljevanje sledi)